

Natur som fag på jeres uddannelse

Heidi Buur Holbeck

Kalø Landbrugsskole d. 5. marts 2020

SEGES

STØTTET AF
Fonden for **økologisk landbrug**

Hvad er SEGES?

- SEGES er en del af et landsdækkende samarbejde mellem 30 rådgivningsvirksomheder (Dansk landbrugsrådgivning)
- Vi formidler ny viden til bl.a. den lokale rådgivning, hvor ca. 2.000 konsulenter har den direkte kontakt til landmænd
- Det to-lagede rådgivningssystem er unikt på verdensplan og understøtter en effektiv videnspredning

The image shows a screenshot of the SEGES website. At the top, there is a navigation menu with the SEGES logo and a search icon. Below the menu is a large banner with the word 'FUTURE' in large, bold letters. To the right of the banner is a photo of a trade show booth for 'SEGES PÅ AGROMEK'. Below the photo is a text block in Danish: 'SEGES er med. Både når der skal sås, og når der skal høstes. Når det går op. Og når det går ned. Vi binder potentialerne i landbruget: innovation, effektivitet og udvikling er vores udgangspunkt, når vi hjælper landmanden med at drive en sund og succesfuld virksomhed, der også har fokus på miljø og dyrevelfærd.' Below this text is a grid of six content cards: 'Landbrugs vidensbank', 'Arrangementer', 'Bæredygtighed', 'Seneste nyheder', 'SEGES Podcast', and 'SEGES på Agromek'. Below the grid is a section titled 'HVAD KAN SEGES HJÆLPE MED?' with a sub-header 'Fødevarerikkerhed i Kina, Superhavs, der giver sunde hjerner. Og Google glas, der holder styr på kvæget. Vores ekspertise og ider kan bruges i hele verden. Og til det meste mellem himmel og jord.' Below this section is a map of Denmark with numerous yellow dots indicating the locations of SEGES advisory services across the country.

Landbrugets vidensbank

Den nyeste viden, de skarpeste analyser og de nyttigste værktøjer. Bliv klogere på alle landbrugstagslige emner i vores online database ... [Læs mere på LandbrugsInfo](#)

Mælkekvalitet, der kan mærkes på bundlinjen

Vækst med bæredygtighed

Seneste nyheder

18
november

Tættere samarbejde om biogas-rådgivning skal give landmanden mere Landbrugets videnscenter SEGES og ... [Læs mere](#)

5
november

Landmand inviterer til et kig på fremtidens bæredygtige slagtekalv
Tirsdag den 19. november kan mælke- og ... [Læs mere](#)

Job og karriere

Landbrug og klima

Online kurser

SEGES Software

Natur og landbrug

SEGES er med. Både når der skal sås, og når der skal høstes. Når det går op. Og når det går ned. Vi finder potentialerne i landbruget. Innovation, effektivitet og udvikling er vores udgangspunkt, når vi hjælper landmanden med at drive en sund og succesfuld virksomhed, der også har fokus på miljø og dyrevelfærd.

SEGES NATUR

En rig og mangfoldig natur skal være en attraktiv og integreret del af en bæredygtig landbrugsproduktion.

[Forside](#) / [Fagområder](#) / [Natur](#)

Som Danmarks største arealforvalter spiller landbruget en afgørende rolle for den danske natur. SEGES Natur giver dig vidensbaseret rådgivning, der sikrer et godt samspil mellem landbrug og natur, med fokus på en indsats, der virker.

Videoer og podcasts

Faktaark og foldere

Biodiversitet – hvad er det?

Giv bierne en hånd

Natur-scorekort

Fokus på naturen – hvorfor?

Vi vil gerne vide, hvad I tænker om samspillet mellem natur og landbrug

- Snakker I om natur og biodiversitet i undervisningen?
- Snakker I om natur og biodiversitet med jeres arbejdsgivere og kollegaer på jeres arbejdsplads?
- Snakker I om natur og biodiversitet med jeres medstuderende, familie eller venner?
- Hvor får I viden om natur og biodiversitet?

Intro til Kahoot!

- Download appen på jeres telefon eller
- Gå ind på www.Kahoot.it
 - Indtast Gamepin
 - Indtast navn

How many countries are considered a part of Europe, as of 2018?

16

Skip

0 Answers

▲ 30	◆ 70
● 50	■ 80

<https://www.seges.tv/video/53609729/3-nemme-tiltag-som-booster-naturen>

Se flere film på:
www.seges.dk/natur

SEGES

Landmanden som naturforvalter

Omdriftsarealer

Småbiotoper

Naturarealer

Foto: Andrea Oddershede & Heidi Holbeck, SEGES

Brandmandens lov

1. BEVARE værdifulde arealer med høj naturværdi
2. BESKYTTE og forbedre delvist ødelagte arealer med potentielt høj naturværdi
3. GENOPRETTE og lave ny natur i sammenhæng med eksisterende

HVAD ER BIODIVERSITET? ⁹

Natur er et begreb uden præcis definition

Biodiversitet er mangfoldigheden af levende organismer

Når fagpersoner snakker om **biodiversitet** fokuseres der som oftest på det truede og sjældne

Trane

Guldblomme

Grøn sandspringer

Isblåfugl

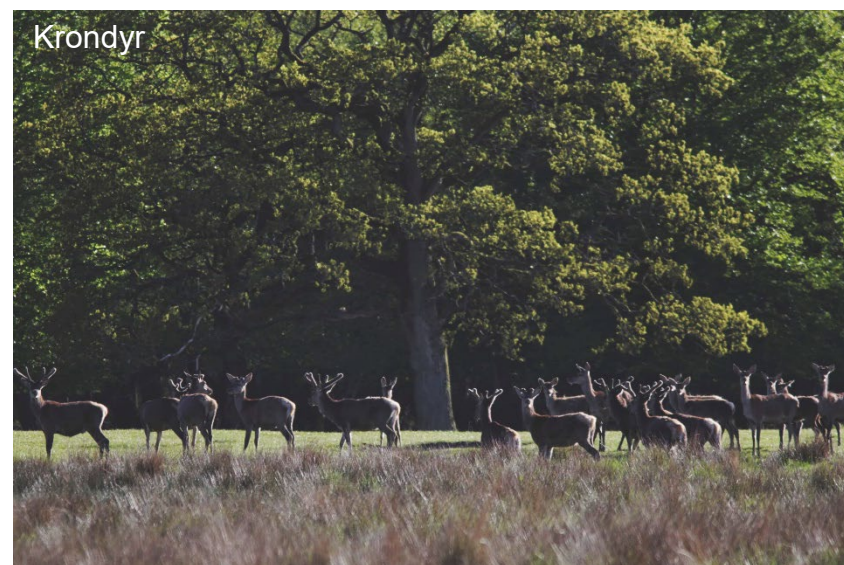

Svampe

Laver og svampedyr

Foto: Anne Eskildsen

Krondyr

Biodiversitet handler om prioritering

- Udgangspunkt i at bevare de mest værdifulde arter og levesteder først
- Forsvinder de mest sjældne arter, kommer de måske aldrig tilbage igen
- Forvaltning for de sjældne arter gavner også de almindelige arter, men ikke omvendt

Hvor er den mest værdifulde natur på en bedrift?

Overdrev

Levende hegn

Økologisk kornmark

Våd plet i marken

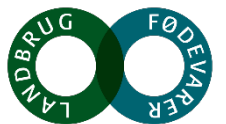

Hvor er den mest værdifulde natur på en bedrift?

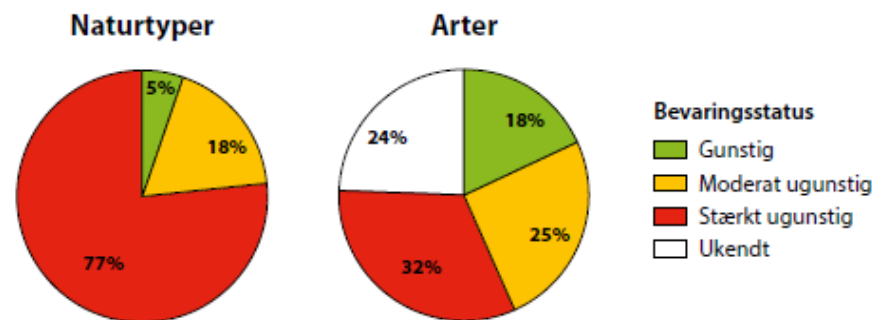
SEGES

Foto: Heidi Holbeck

Status for naturen - Hvordan har naturen det i Danmark?

Figur 1.3. Den procentvise fordeling af bevaringsstatus for de vurderede 60 naturtyper og 84 arter omfattet af habitatdirektivet.

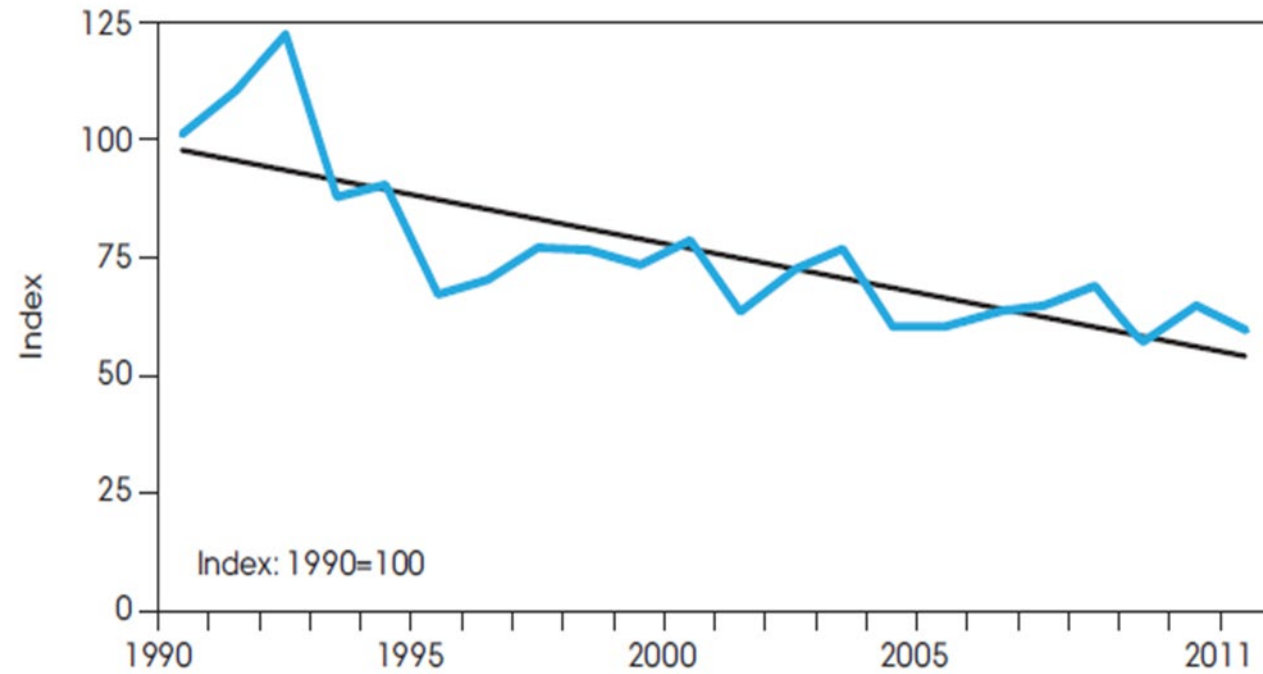

Naturen i Danmark har ikke fået det bedre i de seneste seks år: Ugunstig bevaringsstatus for:

- *95 % af naturtyperne (90 % i 2014)*
- *57 % af arterne (39 % i 2014)*

Europæiske Græslands-sommerfugle: 50% tilbagegang!

Men også tilbagegang for arter der var almindelige for få årtier siden

- Tilbagegang i viber på 55 % på Europæisk plan i perioden 1983 - 2013
- Undersøgelse i DK viser tilbagegang på 75 pct. siden 1976

Biodiversitet rykker frem på dagsordenen

»Vi må ikke glemme miljøkrisens tredje dimension«: Vi kan stadig nå at bremse klimakrisen, men er der først en art, der uddør, er den væk for altid

Den store forskel mellem klimakrisen og forureningskrisen på den ene side og biodiversitetskrisen på den anden, er, at sidstnævnte ikke kan rulles tilbage. Går en art tabt, vil vi ikke være i stand til at genskabe den.

DEBATINDLÆG 25. FEB. 2019 KL. 12.17

ANDERS BARFOD
Lektor, Aarhus Universitet

BO JELLESMARK THORSEN
Professor, Københavns Universitet

CARSTEN RAHBEK
Professor, Københavns Universitet

THORKIL CASSE
Professor, Roskilde Universitetscenter

EVA ROTH
Lektor, Syddansk Universitet

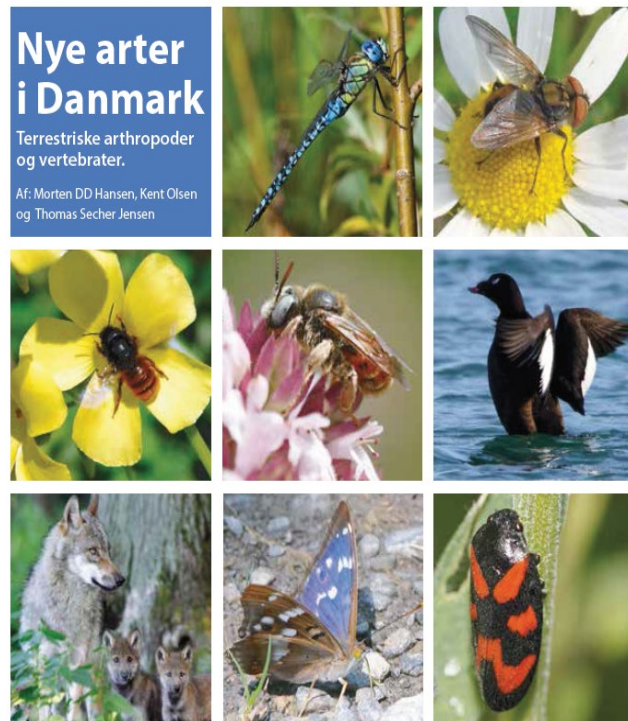
LARS DINESEN
Professor, det danske IPBES-kontor.

FN'S 17 VERDENSMÅL FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING

Mange nye arter kommer til Danmark

Projektet er støttet af
15. Juni Fonden

NATURHISTORISK MUSEUM AARHUS

- Spændende med nye arter i Danmark

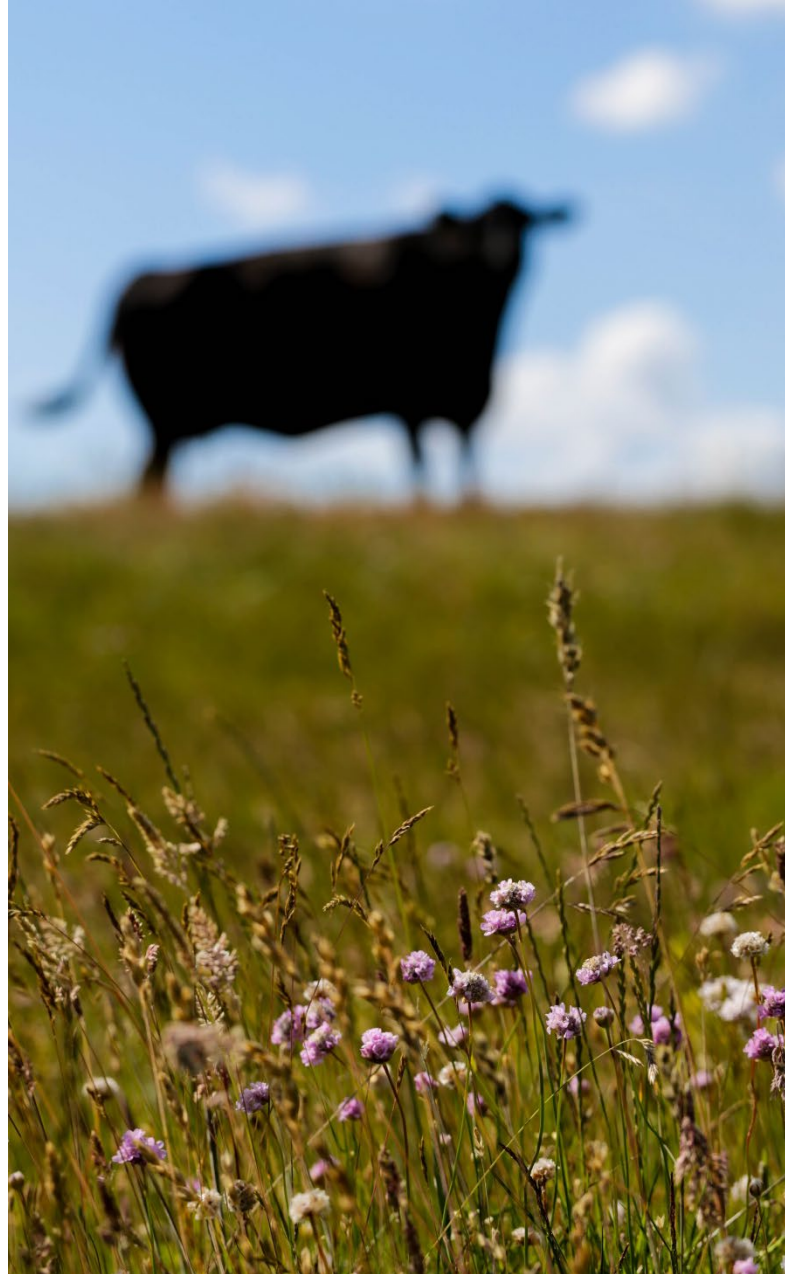
MEN:

- De nye arter fortæller ikke om den natur, der er ved at forsvinde.
- De nye arter er almindelige, der hvor de kommer fra
- De nye arter er tilpasset en natur, som er udbredt i det moderne kulturlandskab
- Vi går i retning af en mere ensartet artssammensætning

Græsning er et af de vigtigste virkemidler til at sikre en rigere natur

Foto: Anne Eskildsen, Michael Strarup Nielsen

Græsning skaber grundlag for liv igennem flere blomster

Foto: Anne Eskildsen

OBS: Nedbidning om sommeren er katastrofalt for insekterne!

- Er du i tvivl om du har et passende græsningstryk, så tjek:
1. Er der blomstrende blomster på arealet gennem hele vækstsæsonen?
 2. Er der flere blomster udenfor end indenfor hegnet?

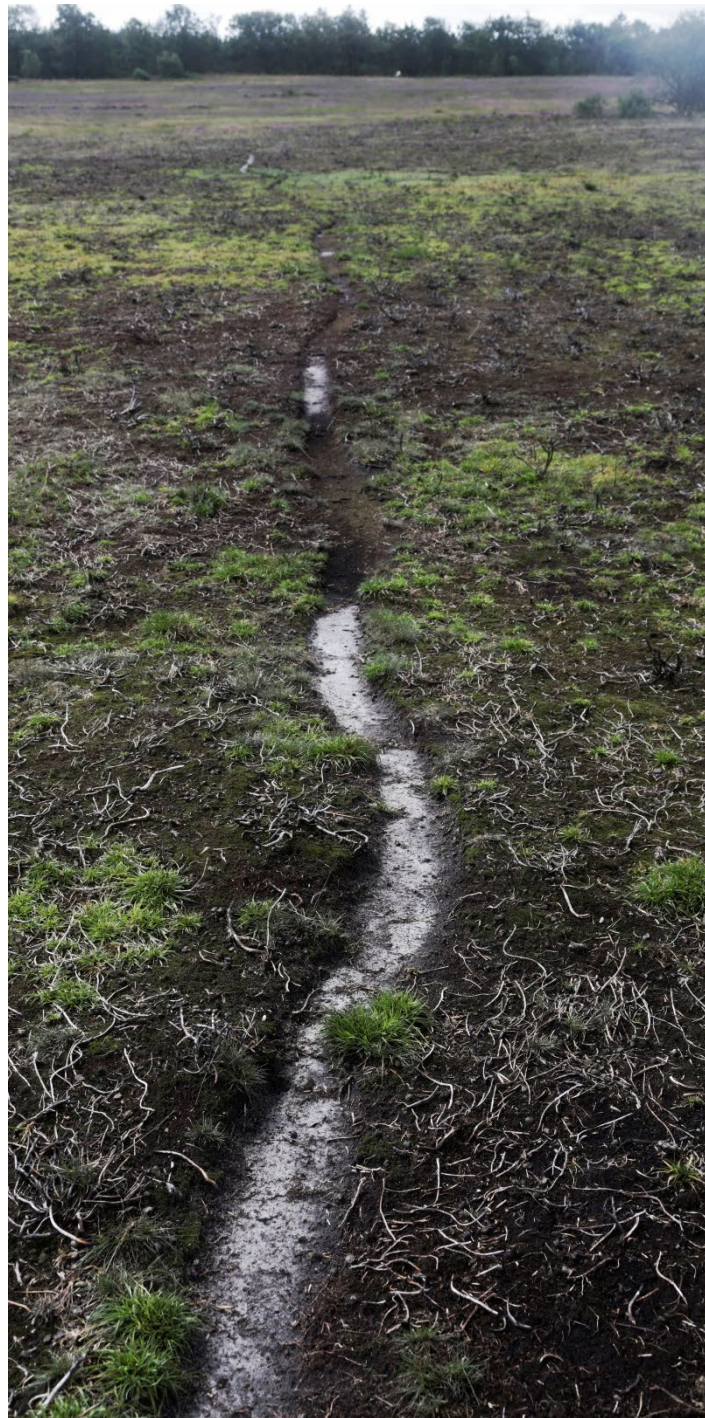

Foto: Anne Eskildsen, Andrea Oddershede, Colourbox

Hvad truer insekterne?

#1 Tab af levesteder

#2 Gødning/pesticider

#3 Invasive arter

#4 Klimaforandringer

Insekterne er 'hjørnesteinen' i mange fødekæder. Tiltag, der hjælper insekterne vil derfor også gavne mange andre dyr og planter

SEGES

Foto: Michael Strarup Nielsen

1 **Bevar og pas på småbiotoperne** i agerlandet – markveje, diger, markskel, læhegn, remiser, grøftekanter og vejrabatter kan være gode levesteder for bierne

2 **Udtag arealer permanent til natur** i forlængelse af eksisterende naturarealer, fx ukurante hjørner af marken. Gerne soleksponeret og på tør og sandet jord

3 **Slå ikke vejrabatter, grøfter, markskel og brak- eller græsarealer** når blomsterne blomstrer. Vær dog opmærksom på slåningsfrier i landbrugsordninger

4 **Sørg for, at der ikke sker spild og afdrift** til naturområder og småbiotoper, når du gødsker og sprøjter – fx ved at holde afstand

5 **Pas på og plej eksisterende naturarealer** såsom overdrev, enge og heder med ekstensiv græsning eller høslæt, så der er blomster igennem hele sæsonen

6 **Bevar de gamle træer** i læhegn, markskel og andre steder på din ejendom

7 **Lav blomsterstriber** eller blomsterbrak på din omdriftsjord – lad dem gerne ligge flere år og omlæg etapevis, så du undgår at pløje hele striben op på én gang

8 **Etabler naturlige "blhoteller"** – udlæg fx bunker med grene eller sten eller læg en halmballe til henfald i læhegnet

9 **Efterlad dødt ved** og lad fx grene og kvas ligge i læhegn eller andre småbiotoper efter beskæring

10 **Plant hjemmehørende hvidblomstrede buske og træer** i læhegn og remiser

§ 3 BESKYTTET NATUR

- NATURBESKYTTELSESLOVEN ER GRUNDSTENEN I BESKYTTELSE AF DE DANSKE NATUROMRÅDER
- § 3 AREALER UDGØR CA. 9 % AF DET DANSKE LANDAREAL
- DEN HIDLIDIGE DRIFT MÅ FORTSÆTTE
- MEN DRIFTEN MÅ IKKE INTENSIVERES
- KOMMUNEN HAR PLEJEPLIGT PÅ EGNE § 3 AREALER
- PRIVATE LODSEJERE HAR IKKE PLEJEPLIGT
- § 3 AREALER UDGØRE DE VIGTIGSTE NATUROMRÅDER I DANMARK
- HERTIL KOMMER FREDNINGER

SEGES NATUR

En rig og mangfoldig natur skal være en attraktiv og integreret del af en bæredygtig landbrugsproduktion.

[Forside](#) / [Fagområder](#) / [Natur](#)

[Forside](#) / [Fagområder](#) / [Natur](#) / [Videoer og podcasts](#)

VIDEOER OG PODCASTS

Her kan du finde inspiration og ekspertviden om, hvordan du kan tilgodese naturen på din bedrift ved at se et udvalg af vores videoer og lytte til vores nyeste podcasts.

Podcasts

[Podcast om bier](#)

[Podcast om natur- og jagtudvikling](#)

Videoer

Video: [Find dine arealers naturværdi](#)

Video: [Nu blomstrer de hvidblomstrende træer og buske](#)

Video: [3 nemme tiltag som booster naturen](#)

Video: [Det roder til gavn for naturen](#)

Video: [Naturpleje blev ny driftsgren på Fuglsøgaard](#)

Video: [Landmand Peter Hindbo giver 12 ha tilbage til naturen - del 1/3](#)

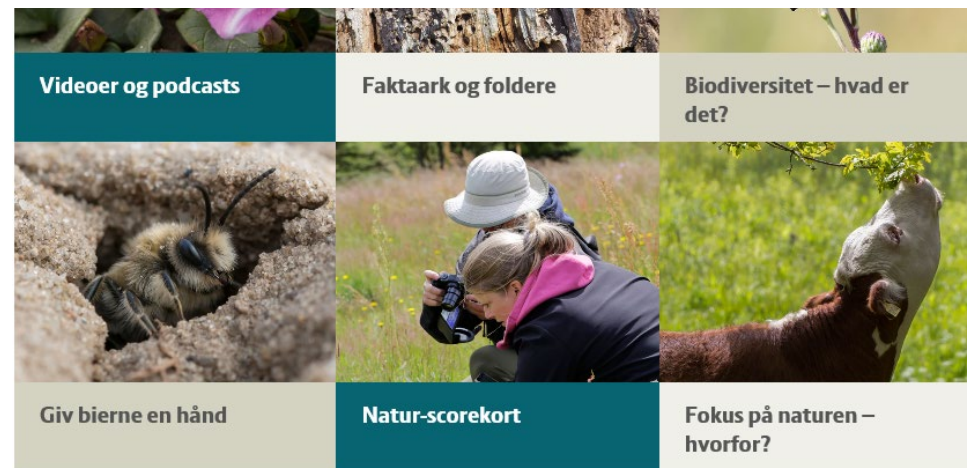
Video: [Hvilke planter vil vokse i et overdrev? Peters Hindbos naturprojekt del 2/3](#)

Video: [Hvilke dyr vil trives i et overdrev - Peters Hindbos naturprojekt del 3/3](#)

Video: [Landmænd i Thyholm står bag kæmpe naturindsats](#)

Video: [Henrik Jessen kombinerer naturpleje og landmandskab](#)

Følg os på
twitter:
@SEGESnatur

**TAK FOR
OPMÆRKSOMHEDEN**

SEGES

